

Jätkusuutlike ürituste läbiviimine Tallinnas

Teele Joost

Tallinna Strateegiakeskuse
ringmajanduse osakond



Keskkonnahoidlike ürituste läbiviimise juhend

- Tallinna Strateegiakeskuse rohepöörde kompetentsikeskus on koostanud Tallinna linna **keskkonnahoidlike ürituste läbiviimise juhendi** (valmis aprillis 2022).
- Juhendis on välja toodud **miinimumnõuded**, mis on avaliku ürituse korraldajale **kohustuslikud ning soovitud**, mis on rangelt soovitatavad.
- 2022 - kokkusaamised erinevate linnaasutustega ning ürituste korraldajatega, et 2022 suvel juhendit oma üritustel testida.
- Maijooks, Tallinna Merepäevad, Brigitta Festival, Tallinna Maraton
- Kohtumised enne ja peale üritusi, et kaardistada plussid-miinused, teha vajalikud korrektuurid

Avalikud üritused ja kasutatavad nõud

MAIJOOKS – pandita joogitops

TALLINNA MEREPEÄEVAD – pandiga nõud

BIRGITTA FESTIVAL – pandiga nõud

TALLINNA MARATON – pandita joogitops



Keskkonnahoidliku ürituse läbiviimine

- Linnapea käskkiri
- 5. aprill 2023
- Konverentsid, seminarid, vastuvõttud, tänu- ja heategevusüritused, lõbustusüritused, võistlused, etendused, kaubandusüritused vm üritused, mis ei ole koosolekud
- Kõigile linnaasutustele ning koostööpartneritele (kes linnalt ürituse läbiviimiseks toetust saavad)



KÄSKKIRI

05.04.2023 nr T-4-1/23/6

Keskkonnahoidliku ürituse korraldamise reeglid

[Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) § 50 lg 1 p 3 alusel, kooskõlas Tallinna Linnavolikogu 9. märtsi 2023 määruse nr 3 „[Tallinna jäätmehoolduseeskiri](#)“ § 4 lõigetega 1 ja 2 ja 17. detsembri 2020 määruse nr 26 „[Tallinna arengustrateegia „Tallinn 2035“](#)“ strateegilise sihiga „Roheline maailmalinn“ ning tulenevalt vajadusest kehtestada Tallinna linna asutuste korraldatavatele üritustele ühtsed reeglid, et hoida ürituste keskkonnamõju võimalikult väike

1. Üldsätted

1.1 Käskkirjas määratakse kindlaks Tallinna linna asutuste (edaspidi *korraldaja*) korraldatavate ürituste keskkonnahoiureeglid, mille täitmise peab tagama korraldaja.

1.2 Käskkirjas mõistetakse ürituse (edaspidi *üritus*) all konverentsi, seminari, vastuvõttu, tänu- ja heategevusüritust, lõbustusüritust, võistlust, etendust, kaubandusüritust või muud sellesarnast inimeste koos olemist, mis ei ole koosolek, sh Tallinna linna asutuste siseüritust.

1.3 Korraldajal tuleb Tallinna linna sõlmitavates üritust puudutavates lepingutes määratleda lepingu teise poole kohustus järgida käskkirjas kindlaks määratud reegleid.

2. Jäätmete vähendamine ja ringlussevõtt

2.1 Korraldaja on kohustatud tagama üritusel jäätmete liigiti kogumise.

2.2 Eraldi tuleb koguda vähemalt biolagunevad jäätmed, paberi- ja kartongijäätmed, segaolmejäätmed ning klaas-, sega- ja pandipakend, kui seda üritusel tekib.

2.3 Üritusel kasutatavad jäätmemahutid või -raamid peavad olema tähistatud sinna kogutava jäätmeliigi nimetusega eesti keeles ja vajadusel ka võõrkeeltes ning õiget värvi piktogrammiga vastavalt Tallinna jäätmehoolduseeskirjale.

2.4 Korduskasutatavate anumate ja söögiinistade kogumiskoht (nt kast, automaat) peab olema jäätmemahutitest selgelt eristatav.

2.5 Liigiti kogutud jäätmed tuleb üle anda vastavat keskkonnakaitsetalust omavale jäätmekäitlejale. Avaliku ürituse korraldaja peab jäätmete üleandmist ja koguseid tõendavad dokumendid esitama e-posti aadressil jaatmed@tallinnlv.ee.

3. Materjalid ja ostud

3.1 Inventari, materjale ja muid asju tuleb tellida mõõdukas koguses, et ülejääk oleks võimalikult väike. Dekoratsioonid peavad olema korduskasutatavad või nende materjalid ringlussevõetavad. Ürituse korraldamiseks vajalike asjade, sh dekoratsioonina kasutatavate (kunst)taimede ostmise asemel tuleb neid võimalusel üürida.

3.2 Kutsed, infomaterjalid jms tuleb võimalusel esitada elektrooniliselt. Paberi kasutamisel peab see olema ökomärgisega.

Jäätmete vähendamine ja ringlussevõtt (I)

- Korraldaja on **kohustatud tagama üritusel jäätmete liigiti kogumise**.
- Eraldi tuleb koguda vähemalt biolagunevad jäätmed, paberi- ja kartongijäätmed, segaolmejäätmed ning klaas-, sega- ja pandipakend, kui seda üritusel tekib.
- Korduskasutatavate anumate ja söögiriistade kogumiskoht (nt kast, automaat) peab olema jäätmemahutitest selgelt eristatav.

Liigiti kogutud jäätmed tuleb üle anda vastavat keskkonnakaitseteluga omavale jäätmekäitlejale.

Avaliku ürituse korraldaja peab jäätmete üleandmist ja koguseid tõendavad dokumendid esitama e-posti aadressil jaatmed@tallinnlv.ee.





Jäätmed on
MATERJALID

Üritusel kasutatavad jäätmemahutid või -
raamid peavad olema **tähistatud sinna
kogutava jäätmeliigi nimetusega** eesti
keeles ja vajadusel ka võõrkeeltes **ning õiget
värvi piktogrammiga** vastavalt Tallinna
jäätmehoolduseeskirjale.

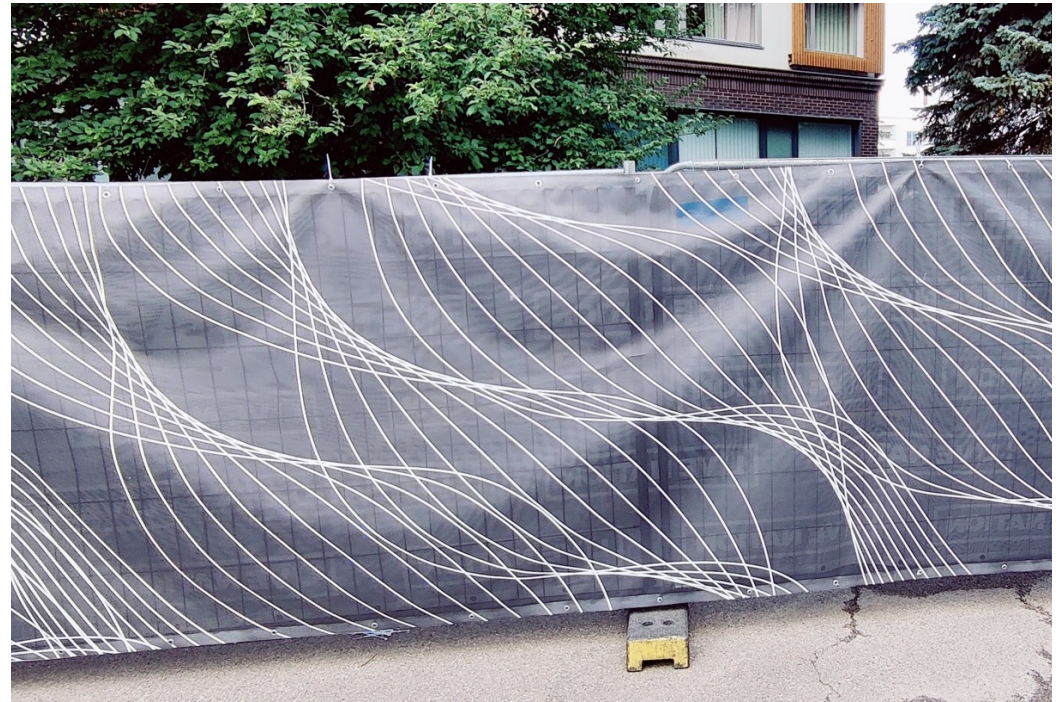
- pruun (biojätmed)
- kollane (pakendid)
- roheline (klaaspakend)
- roheline, pandimärgise kujutisega (pandipakend)
- sinine (paber ja kartong)
- must (segaolmejätmed)
- punane (ohtlikud jätmed)
- teistest eristuv (maskid, leitud esemed, vm)

Materjalid ja ostud (I)

- **Inventari, materjale ja muid asju** tuleb tellida mõõdukas koguses, et ülejääk oleks võimalikult väike. Dekoratsioonid peavad olema korduskasutatavad või nende materjalid ringlussevõetavad. Ürituse korraldamiseks vajalike asjade, sh dekoratsioonina kasutatavate (kunst)taimede ostmise asemel tuleb neid võimalusel üürida.
- **Kutsed, infomaterjalid jms** tuleb võimalusel esitada elektrooniliselt. Paberi kasutamisel peab see olema ökomärgisega.
- **Osalejate nimekaardihoidjaid ja kaelapaelu** peab olema võimalik korduskasutada. Korraldajal tuleb osalejaid teavitada nimekaardihoidjate ja kaelapaelte tagastamise võimalusest.



Korduvkasutatavad bannerid / aiakatted (n. LIVE NATION ja Lauluväljak)



Materjalid ja ostud (II)

- **Meeneid ja kinke** tuleb jagada nii vähe kui võimalik. Kui see on ikkagi vajalik, tuleb eelistada kohalikke tooteid ja teenuseid või keskkonnahoidlikest materjalidest toodetud esemeid.
- **Kaupade, meenete, kinkide** ja muu sellise puhul tuleb vältida tarbetut pakendamist.
- **Puhastusvahendid** (nt kätepesuseep, pehmepaber) peavad olema ökomärgisega, ühekordsete anumate (nt deso- ja seebidosaatoreid) asemel tuleb kasutada taastäidetavaid.



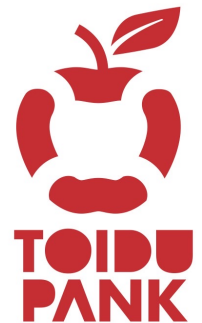
Toit ja jook (I)

- Toitu ja jooki on lubatud serveerida **üksnes korduskasutatavates anumates** (nt taldrikud, kausid, joogiklaasid ja -tops, kohvitassid) ning kasutada üksnes korduskasutatavaid söögiriistu (nt noad, kahvlid, lusikad, söögipulgad).
- Joogiveena tuleb eelistada **kraanivett** (pudelite asemel), kui ürituse toimumise koht seda võimaldab. Kohvi ja teed tuleb hoida termostes.
- **Vältida tuleb väikepakendisse pakitud maitseaineid ja lisandeid** (sool, suhkur, pipar, kohvikoor, mesi). Toitlustajal tuleb paluda nende serveerimist vastavates nõudes.



Toit ja jook (II)

- **Korraldaja peab vältima toidu raiskamist, sh:**
 - võimaldama osalejatel allesjäänud toitu kaasa võtta korduskasutatavates anumates (soovitavalt oma toidukarbiga);
 - arvestama toidu ja joogi serveerimisel osalejate arvu ja vajadusega;
 - täitma joogiklaasid ja avama täiendavad pudelid ainult osaleja soovi korral.
- Eelistada tuleb **kohalikku hooajalist mahedast toorainest toitu**. Muu hulgas tuleb pakkuda mitmekülgset taimset toitu.
- Toitlustusteenuse tellimisel peab rakendama teenuse ja selle hanketingimustes **keskkonnahoidu toetavaid nõudeid** ja valikuid.



FudLoop
toidujagamiskapi

Transport

- Ürituse toimumispaiga valikul tuleb arvestada, et see **oleks jalgsi, jalgratta ja ühissõidukiga lihtsasti ligipääsetav**. Ürituse toimumispaik peab üldjuhul olema ligipääsetav ka liikumispuudega inimestele.
- Tallinna ummikute vältimiseks ja keskkonnahoidliku käitumise juurutamiseks tuleb **igale teabekandjale ja turundusmaterjalile lisada soovitus tulla üritusele kas jalgsi, jalgratta või ühissõidukiga või sõidujagamist kasutades**. Osalejaid tuleb teavitada, kus asuvad jalgrataste parkimisalad ja kuidas tulla üritusele ühissõidukiga.



Energia

- Ürituse korraldamisel tuleb **tagada ressursside säästlik kasutamine**.
- Võimalusel tuleb kasutada **püsivat elektriühendust**, kui ürituse toimumispaik seda võimaldab.
- Eelistama peab **energiatõhusaid seadmeid**.

VANA ENERGIAMÄRGIS



UUS ENRGIAMÄRGIS



Kogukonna ja ümbruskonnaga arvestamine

- Ürituse mõjualasse jäävate ümberkaudsete kinnistute valdajaid tuleb teavitada toimuvast üritusest ja sellega kaasnevast liikluskorralduse muudatusest meedia vahendusel vähemalt üks nädal varem.
- Üritusega seotud heli- ja valgusreostus peab olema minimaalne. **Ilutulestiku asemel tuleb kasutada valgusinstallatsioone, sh hääletuid ilutulestikke.**
- Ürituse toimumispaigas tuleb tagada tekkinud jäätmete koristamine ning ürituse toimumispaiga heakorrastamine, sh **rikutud haljastuse taastamine.**



Kommunikatsioon

- **Keskkonnahoiuga seotud juhised** peavad olema üritusel osalejatele avalikult kättesaadavad ürituse veebilehel ning kohapeal ürituse ajal (sildid, viidad, päevajuhi selgitus).
- Suurte ürituste korraldamisse on soovitatav **kaasata rohesaadik**, kes juhib ürituse korraldamisel tähelepanu keskkonnahoiu põhimõtetele ja aitab korraldajat keskkonnahoidlike valikute tegemisel ning suurendab ürituse ajal osalejate keskkonnateadlikkust.



Avalikud üritused ja kasutatavad nõud

- 1. okt 2019 - Tallinn keelustas toidu ja joogi serveerimise plasti sisaldavates ühekorranõudes ja plastist söögiriistade kasutamise avalikel üritustel (määrusega „Tallinna linnas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise kord”).
- Lubatud on kasutada biolagunevaid nõusid ja söögiriistu, mis on komposteeritavad ja mis vastavad EVS-EN 13432 või sellega samaväärsele standardile.

Mis tahes materjalist ühekorratooded on loodusele koormav ega lahenda jäätmeprobleemi!



Jäätmetekke vähendamine ja korduskasutuse suurendamine

- Kõigil Tallinnas toimuvatel avalikel üritustel on lubatud serveerida toitu ja jooki üksnes korduskasutatavates anumates ning kasutada üksnes korduskasutatavaid söögiriistu.
- ühel külastuspäeval vähem kui 30 000 külastajaga avalikul üritusel rakenduvad nõuded alates **1. juunist 2023**;
- ühel külastuspäeval 30 000 ja enam külastajaga avalikul üritusel **1. jaanuarist 2024. Kogu Eestis!**



2023 suvel oli vaid 3 üritust, kus oli rohke kui 30 000 külastajat/päevas ning kuigi korduskasutusnõue neile ei kehtinud, siis katsetasid nad neid oma massüritustel ikkagi:

NOORTE TANTSU- JA LAULUPIDU – kasutas 100% korduskasutatavaid taldrikuid, tasse, söögiriistu

Tantsupeol oli u 10 000 pealtvaatajat + osalejad

Laulupeol oli u 70 000 pealtvaatajat + osalejad

DEPECHE MODE kontsert (u 40 000 osalejat) – kasutati korduskasutatavaid topse

WEEKND kontsert (u 55 000 osalejat) – kasutati korduskasutatavaid topse



Süsteem vajab veel lihvimist

Süsteem on uus nii korraldajatele kui osalejatele

- Erinevad teenusepakkujad.
- Erinevad pandisüsteemid. Kes kannab kulu?
- Nõude tagastussüsteemid on erinevad. Vahel võtab nõude tagastamine aega.



Kommunikatsioon on võtmetähtsusega!

Aitäh!

